

НАЦРТ

На основу члана 14. тачка 7. Закона о Народној банци Србије ("Службени гласник РС", бр. 72/2003 и 55/2004), Монетарни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У О ОБАВЕЗНОЈ РЕЗЕРВИ БАНАКА КОД НАРОДНЕ БАНКЕ СРБИЈЕ

I Опште одредбе

1. Банке су дужне да обрачунавају и издвајају обавезну резерву – у висини, на начин и у роковима који су утврђени овом одлуком.

2. Под банкама, у смислу тачке 1. ове одлуке, подразумевају се банке које имају дозволу за рад Народне банке Србије и уписане су у регистар код надлежног органа.

II Основица за обрачун обавезне резерве

3. Обавезну резерву банке обрачунавају:

1) на обавезе по динарским депозитима, кредитима, хартијама од вредности, као и на друге динарске обавезе, осим динарских депозита примљених по пословима које банка обавља у име и за рачун трећих лица а који не прелазе износе пласмана које је банка дала из тих депозита и

2) на обавезе по девизним депозитима, кредитима, хартијама од вредности и на друге девизне обавезе, као и депозите, кредите и друга девизна средства примљена из иностранства по пословима које банка обавља у име и за рачун трећих лица.

4. Изузетно од тачке 3. ове одлуке, обавезну резерву банке не обрачунавају на износ:

- 1) обавеза према Народној банци Србије;
- 2) обавеза према банкама које издвајају обавезну резерву код Народне банке Србије;
- 3) субординираних обавеза;

4) динарских и девизних обавеза по основу средстава која банке примају од међународних финансијских организација, влада и финансијских институција страних држава, и то посредством државе као главног дужника, односно власника тих средстава, или непосредно уз гаранцију Републике Србије, уз услов да се приликом репласирања тих средстава поштују договорени принципи код утврђивања каматних маржи;

5) девизних средстава која даваоци лизинга држе на посебном рачуну отвореном код банке и

6) обавеза у динарима и девизама по основу депозита и кредита примљених из иностранства у периоду од 1. октобра 2008. године до 28. фебруара 2010. године, и то до првобитно утврђеног рока доспећа тих обавеза, а најкасније до 31. децембра 2012. године.

5. Основицу за обрачун обавезне резерве чини динарска и девизна основица за обрачун обавезне резерве.

Динарску основицу за обрачун обавезне резерве (у даљем тексту: динарска основица) чини просечно дневно књиговодствено стање динарских обавеза из тачке 3. одредба под 1 ове одлуке у претходном календарском месецу, осим динарских обавеза индексираних девизном клаузулом и динарских обавеза према иностранству.

Девизну основицу за обрачун обавезне резерве (у даљем тексту: девизна основица) чини просечно дневно књиговодствено стање девизних обавеза из тачке 3. одредба под 2 ове одлуке у претходном календарском месецу и просечно дневно књиговодствено стање динарских обавеза индексираних девизном клаузулом и динарских обавеза према иностранству из тачке 3. одредба под 1 ове одлуке у претходном календарском месецу.

За израчунавање просечног дневног књиговодственог стања обавеза које чине динарску основицу, односно девизну основицу узимају се у обзир сви дани у претходном календарском месецу.

Просечно дневно књиговодствено стање девизних обавеза изражава се у еврима, с тим што се за сваки дан средства деноминирани у другим валутама прерачунавају у евро применом званичних средњих курсева Народне банке Србије за одговарајуће валуте.

Просечно дневно књиговодствено стање динарских обавеза из става 3. ове тачке изражава се у еврима, с тим што се за сваки дан обавезе изражене у динарима прерачунавају у евро применом званичног средњег курса Народне банке Србије.

III Обрачун обавезне резерве

6. Обавезну резерву банке обрачунавају :

- 1) по стопи од 5% – на динарску основицу;
- 2) по стопи од 25% – на девизну основицу.

Обавезна резерва из става 1, одредба под 1 ове тачке обрачунава се у динарима (у даљем тексту: обрачуната динарска обавезна резерва), а обавезна резерва из става 1, одредба под 2 те тачке – у еврима (у даљем тексту: обрачуната девизна обавезна резерва).

7. Обавезну резерву банке обрачунавају 17. у месецу, и тако обрачуната обавезна резерва важи за обрачунски период од 18. у месецу до 17. у наредном месецу (у даљем тексту: обрачунски период).

Обрачуне обавезне резерве банке достављају Народној банци Србије 17. у месецу.

IV Издајање обавезне резерве

8. Обрачунату динарску обавезну резерву банке издајају у динарима на свој жиро-рачун (у даљем тексту: издвојена динарска обавезна резерва).

Обрачунату девизну обавезну резерву банке издајају у еврима на девизне рачуне Народне банке Србије (у даљем тексту: издвојена девизна обавезна резерва).

Изузетно од става 2. ове тачке, банке код којих би, због издајања девизне обавезне резерве у еврима, показатељ девизног ризика одступао од оног који је прописан одлуком Народне банке Србије којом се уређује управљање ризицима - могу девизну обавезну резерву издајати и у САД доларима.

9. Банке су дужне да у обрачунском периоду одржавају просечно дневно стање издвојене динарске обавезне резерве у висини обрачунате динарске обавезне резерве.

Банке су дужне да у обрачунском периоду одржавају просечно дневно стање издвојене девизне обавезне резерве у висини обрачунате девизне обавезне резерве.

Просечно дневно стање девизне обавезне резерве издвојене у САД доларима прерачунава се у евро применом званичног средњег курса Народне банке Србије који важи на дан обрачуна обавезне резерве, тј. 17. у месецу.

За израчунавање просечног дневног стања издвојене динарске обавезне резерве, односно девизне обавезне резерве у смислу ст. 1. и 2. ове тачке узимају се у обзир сви дани у обрачунском периоду.

Ради остваривања просечног дневног стања издвојене обавезне резерве у смислу ст. 1. и 2. ове тачке, дневно стање издвојене динарске обавезне резерве, односно девизне обавезне резерве банке може бити веће или мање од обрачунате динарске обавезне резерве, односно обрачунате девизне обавезне резерве, при чему банке могу давати налоге за издвајање, односно повлачење средстава с рачуна из тачке 8. ове одлуке, а Народна банка Србије, по овлашћењу банака, може давати налоге ради задужења и одобрења рачуна девизне обавезне резерве у складу с прописима којима се уређује међубанкарски клиринг у девизама.

V Обрачун, плаћање и наплата камате

10. Народна банка Србије плаћа банкама камату на износ оствареног просечног дневног стања издвојене динарске обавезне резерве у обрачунском периоду који не прелази износ обрачунате динарске обавезне резерве, за све дане обрачунског периода – по каматној стопи предвиђеној одлуком којом се утврђују каматне стопе које Народна банка Србије примењује у поступку спровођења монетарне политике.

11. Банка која у обрачунском периоду није остварила просечно дневно стање издвојене динарске, односно девизне обавезне резерве у обрачунатим износима, на износ разлике између обрачунатог износа и оствареног просечног дневног стања издвојене динарске, односно девизне обавезне резерве плаћа Народној банци Србије камату за све дане обрачунског периода – по каматној стопи предвиђеној одлуком којом се утврђују каматне стопе које Народна банка Србије примењује у поступку спровођења монетарне политике.

12. Банка која је обрачунала износ динарске, односно девизне обавезне резерве мањи од износа прописаног овом одлуком, на разлику између прописаног и обрачунатог износа динарске, односно девизне обавезне резерве плаћа Народној банци Србије камату – по каматној

стопа предвиђеној одлуком којом се утврђују каматне стопе које Народна банка Србије примењује у поступку спровођења монетарне политике, и то за онолико обрачунских периода колико је трајао погрешан обрачун.

13. Камата из тач. од 10. до 12. ове одлуке обрачунава се и плаћа, односно наплаћује у валути у којој се врши издвајање обавезне резерве, тј. у динарима и еврима.

Камата из тачке 10. ове одлуке обрачунава се и плаћа другог радног дана после истека обрачунског периода – за тај обрачунски период.

Камата из тач. 11. и 12. ове одлуке обрачунава се до краја месеца за претходни обрачунски период, а наплаћује до 8. у наредном месецу.

14. Радним данима, у смислу ове одлуке, сматрају се дани у којима се извршавају међубанкарска плаћања код Народне банке Србије у складу с прописима којима се регулише рад RTGS система и клиринг система Народне банке Србије.

VI Прелазне одредбе

15. Банке су дужне да у обрачунском периоду 18. март – 17. април 2010. године издвајају динарску и девизну обавезну резерву у износима и по валутној структури утврђеним при обрачуну обавезне резерве који су доставиле 17. марта 2010. године.

16. Почев од обрачунског периода 18. април - 17. мај 2010. године, а закључно са обрачунским периодом 18. јануар – 17. фебруар 2011. године, банке су дужне да просечно дневно стање издвојене девизне обавезне резерве одржавају најмање у висини базне девизне обавезне резерве, у обрачунским периодима у којима им је обрачуната девизна обавезна резерва мања од базне девизне обавезне резерве.

17. Базна девизна обавезна резерва из тачке 16. ове одлуке једнака је обрачунатој обавезној резерви у еврима на дан 17. марта 2010. године у складу са одредбама Одлуке о обавезној резерви банака код Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 116/2006, 3/2007, 31/2007, 93/2007, 35/2008, 94/2008, 100/2008, 107/2008, 110/2008, 112/2008, 12/2009, 39/2009, 44/2009, 47/2009 и 111/2009), умањеној за обрачунату обавезну резерву на овај дан по основу девизних средстава која даваоци лизинга држе на посебном рачуну отвореном код банке и увећаној за обрачунату динарску обавезну резерву на тај дан по основу обавеза у динарима индексираних девизном клаузулом и обавеза у динарима по основу депозита и кредита примљених из иностранства.

Базна девизна обавезна резерва утврђује се у еврима, при чему се обрачуната динарска обавезна резерва из става 1. ове тачке прерачунава у евро применом званичног средњег курса Народне банке Србије који важи на дан 17. марта 2010. године.

Приликом утврђивања базне девизне обавезне резерве, утврђује се одговарајући део те резерве који се издваја у динарима, и то у прописаном проценту који је за банку важио на дан 17. марта 2010. године и увећава за износ обрачунате динарске обавезне резерве из става 1. ове тачке.

18. Банке у периоду из тачке 16. ове одлуке могу умањити., обавезу издвајања базне девизне обавезне резерве и то за 25% прираста одређених кредита у односу на стање тих кредита на дан 28. фебруара 2010. године, с тим да ова обавеза након умањења не може бити мања од обрачунате девизне обавезне резерве.

Под одређеним кредитима из става 1. ове тачке подразумевају се:

1) дугорочни стамбени кредити под условом да су осигурани код Националне корпорације за осигурање стамбених кредита и/или

2) кредити које су банке, у складу с Програмом мера за ублажавање негативних ефеката светске економске кризе у Републици Србији, одобриле привреди за финансирање инвестиција, за куповину трајних потрошних добара произведених у Републици Србији и за одржавање ликвидности и финансирање трајних обртних средстава.

При обрачуну прираста кредита из става 1. ове тачке искључују се ефекти промене курса динара.

19. У периоду из тачке 16. ове одлуке базна девизна обавезна резерва издваја се у еврима и динарима, у складу са тачком 17. став 3. ове одлуке с тим што се постепено смањује део који се издваја у динарима и повећава део који се издваја у еврима, и то на следећи начин:

1) ако је обрачуната девизна обавезна резерва већа од дела базне девизне обавезне резерве који се према обрачуну на дан 17. марта 2010. године, односно према претходном обрачуну издваја у еврима, њихова разлика издваја се у еврима, а за ту разлику смањује се део базне девизне обавезне резерве издвојен у динарима или

2) ако је обрачуната девизна обавезна резерва мања од дела базне девизне обавезне резерве који се према обрачуну на дан 17. марта 2010. године, односно према претходном обрачуну издваја у еврима, базна девизна обавезна резерва издваја се у еврима у износу

утврђеном на дан 17. марта 2010. године, односно према претходном обрачунању, а остатак у динарима;

3) у случају умањења обавезе издвајања базне девизне обавезне резерве у складу са тачком 18. ове одлуке, првенствено се смањује преостали део ове резерве издвојен у динарима, а затим део који се издваја у еврима.

Банке које имају обрачунату девизну обавезну резерву већу од базне девизне обавезне резерве, обрачунату девизну обавезну резерву издвајају у еврима.

Изузетно од става 1. ове тачке, ако је банка која издваја базну девизну обавезну резерву у претходном обрачунском периоду имала обрачунату девизну обавезну резерву већу од базне, базну девизну обавезну резерву издваја у еврима.

20. За израчунавање динарске противвредности дела базне девизне обавезне резерве који се издваја, односно смањује у динарима из тачке 19. ове одлуке, примењује се званични средњи курс Народне банке Србије који је важио на дан 17. марта 2010. године.

21. Банке које су обрачунату девизну обавезну резерву у обрачунском периоду 18. јануар – 17. фебруар 2011. године издвајале у висини разлике између базне девизне обавезне резерве и прираста одређених кредита из тачке 18. ове одлуке (у даљем тексту: коригована базна девизна обавезна резерва), у обрачунским периодима 18. фебруар – 17. март 2011. године и 18. март – 17. април 2011. године, поступају на начин утврђен овом тачком.

У обрачунском периоду у коме им је обрачуната девизна обавезна резерва већа од кориговане базне девизне обавезне резерве, девизну обавезну резерву издвајају у висини обрачунате девизне обавезне резерве и то у еврима.

У обрачунском периоду у коме им је обрачуната девизна обавезна резерва мања од кориговане базне девизне обавезне резерве, девизну обавезну резерву издвајају у висини:

1) кориговане базне девизне обавезне резерве умањене за $\frac{1}{3}$ разлике између кориговане базне девизне обавезне резерве и обрачунате девизне обавезне резерве у обрачунском периоду 18. фебруар – 17. март 2011. године

2) кориговане базне девизне обавезне резерве умањене за $\frac{2}{3}$ разлике између кориговане базне девизне обавезне резерве и обрачунате девизне обавезне резерве у обрачунском периоду 18. март – 17. април 2011. године

Девизну обавезну резерву из става 3. ове тачке банке издвајају у еврима и динарима, при чему се у еврима издваја најмање у висини обрачунате девизне обавезне резерве.

Умањења из става 3. ове тачке првенствено се врше из преосталог динарског дела кориговане базне девизне обавезне резерве.

22. Банке које су обрачунату девизну обавезну резерву у обрачунском периоду 18. јануар – 17. фебруар 2011. године издвајале у висини базне девизне обавезне резерве, у обрачунским периодима 18. фебруар – 17. март 2011. године и 18. март – 17. април 2011. године, поступају на начин утврђен овом тачком.

У обрачунском периоду у коме им је обрачуната девизна обавезна резерва већа од базне девизне обавезне резерве, девизну обавезну резерву издвајају у висини обрачунате девизне обавезне резерве и то у еврима.

У обрачунском периоду у коме им је обрачуната девизна обавезна резерва мања од базне девизне обавезне резерве, девизну обавезну резерву издвајају у висини:

1) базне девизне обавезне резерве умањене за $1/3$ разлике између базне девизне обавезне резерве и обрачунате девизне обавезне резерве у обрачунском периоду 18. фебруар – 17. март 2011. године

2) базне девизне обавезне резерве умањене за $2/3$ разлике између базне девизне обавезне резерве и обрачунате девизне обавезне резерве у обрачунском периоду 18. март – 17. април 2011. године.

Девизну обавезну резерву из става 3. ове тачке банке издвајају у еврима и динарима, при чему се у еврима издваја најмање у висини обрачунате девизне обавезне резерве.

Умањења из става 3. ове тачке првенствено се врше из преосталог динарског дела базне девизне обавезне резерве.

23. Банке које су у обрачунском периоду 18. јануар – 17. фебруар 2011. године имале обрачунату девизну обавезну резерву већу од базне девизне обавезне резерве, у обрачунским периодима 18. фебруар – 17. март 2011. године и 18. март – 17. април 2011. године, девизну обавезну резерву издвајају у висини обрачунате девизне обавезне резерве и то у еврима.

24. За израчунавање динарске противвредности дела кориговане базне девизне обавезне резерве из тачке 21. ове одлуке, односно базне девизне обавезне резерве из тачке 22. те одлуке који се издваја,

односно смањује у динарима, примењује се званични средњи курс Народне банке Србије који је важио на дан 17. марта 2010. године.

25. Почев од обрачунског периода 18. април – 17. мај 2010. године, а закључно са обрачунским периодом 18. март – 17. април 2011. године на динарска средства издвојена по основу девизне обавезне резерве примењују се одредбе ове одлуке којима се утврђује обавеза одржавања просечног нивоа издвојене динарске обавезне резерве и обрачуна камате на ту резерву.

VII Завршне одредбе

26. За спровођење ове одлуке Народна банка Србије донеће упутство.

27. Први обрачун обавезне резерве по одредбама ове одлуке банке ће доставити 25. марта 2010. године, према стању динарске основице, односно девизне основице у фебруару 2010. године.

28. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о обавезној резерви банака код Народне банке Србије ("Службени гласник РС", бр. 116/2006, 3/2007, 31/2007, 93/2007, 35/2008, 94/2008, 100/2008, 107/2008, 110/2008, 112/2008, 12/2009, 39/2009, 44/2009, 47/2009 и 111/2009).

29. Ова одлука ступа на снагу 18. марта 2010. године и објављује се у "Службеном гласнику РС".

МО НБС бр.
2010. године
Београд

Председавајући седницом
Монетарног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

Радован Јелашић